

A szociális hozzájárulási adó ¹

2023

Ebben az információs füzetben a szociálishozzájárulásiadó-kötelezettségről olvashat.

Tartalom

1. Az adó alapja	2
1.1. Az adófizetési kötelezettség	2
1.2. Mentésülés az adófizetési kötelezettség alól	4
1.3. Az adóalap megállapításának különös szabályai	7
2. Az adó mértéke, fizetendő összege, az adófizetés felső határa	8
3. Adókedvezmények	10
3.1. A szakképzettséget nem igénylő, mezőgazdasági munkakörben foglalkoztatott munkavállalók után érvényesíthető adókedvezmény	11
3.2. A munkaerőpiacra lépők után érvényesíthető adókedvezmény	11
3.3. A három vagy több gyermeket nevelő munkaerőpiacra lépő nők utáni adókedvezmény	13
3.4. A megváltozott munkaképességű személyek után érvényesíthető adókedvezmény	13
3.5. A közfoglalkoztatás kedvezménye	15
3.6. Kutatók foglalkoztatása után érvényesíthető adókedvezmény	15
3.7. A kutatás-fejlesztési tevékenység után érvényesíthető adókedvezmény	16
3.8. A védett korban elbocsátott köztisztviselők után érvényesíthető szociális hozzájárulási adó kedvezmény	17
3.9. A szakirányú oktatás és a duális képzés adókedvezménye	17
4. Befizetés, bevallás	25
4.1. A kifizető bevallási, befizetési kötelezettsége	26
4.2. A természetes személy bevallási, befizetési kötelezettsége	28
4.3. Nyilvántartás, más jogszabályok alkalmazása	29

¹ A szociálishozzájárulásiadó-kötelezettséget a szociális hozzájárulási adóról szóló 2018. évi LII. törvény (a továbbiakban: Szocho tv.) szabályozza.

1. Az adó alapja

1.1. Az adófizetési kötelezettség

Szociális hozzájárulási adót kell fizetni:

- a) a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (a továbbiakban: Szja tv.) szerint összevont adóalapba tartozó adó-, adóelőleg-alap számításnál figyelembe vett jövedelem után,
- b) az ösztöndíjas foglalkoztatási jogviszony alapján fizetett ösztöndíj és a munkavállalói érdekképviselőt ellátó szervezetnek levont (befizetett) tagdíj után,
- c) az Szja tv. szerinti önálló és nem önálló tevékenységből származó jövedelemnél adóalap, adóelőleg-alap hiányában a Tbj.² szerint biztosított személy olyan jövedelme után, amely a Tbj. alapján³ járulékalapot képez,
- d) az Szja tv. szerint külön adózó jövedelmek közül
 - o a béren kívüli juttatások⁴
 - o a béren kívüli juttatásnak nem minősülő egyes meghatározott juttatások⁵
 - o a kamatkedvezményből származó jövedelem⁶

Szja tv. szerinti adóalapként meghatározott összege után.

- e) adót kell fizetni továbbá:
 - o a vállalkozásból kivont jövedelem⁷,
 - o az értékpapír-kölcsönzésből származó jövedelem⁸,
 - o az osztalék⁹, vállalkozói osztalékalap¹⁰,
 - o az árfolyamnyereségből származó jövedelem¹¹,
 - o az Szja tv. 1/B. § hatálya alá tartozó természetes személy e tevékenységből származó jövedelme

Magyarországon adóztatható része után.

A kifizetés időpontjától függetlenül **adóalapot képez** az a jövedelem is, amelynek kifizetése, juttatása olyan időszakra történik, amikor a Tbj. alapján biztosítási jogviszony áll fenn.

² A társadalombiztosítás ellátásaira jogosultakról, valamint ezen ellátások fedezetéről szóló 2019. évi CXXII. törvény (a továbbiakban: Tbj.).

³ A Tbj. 27. § (1) bekezdés b) pontja és a Tbj. 30. §-a alapján.

⁴ Szja tv. 71. §.

⁵ Szja tv. 70. §.

⁶ Szja tv. 72. §.

⁷ Szja tv. 68. §.

⁸ Szja tv. 65/A. §.

⁹ Szja tv. 66. §.

¹⁰ Szja tv. 49/C. §.

¹¹ Szja tv. 67. §.

A munkaviszonyban álló biztosítottnál¹² az adó alapja az a)-c) pontok szerinti jövedelemnél megegyezik a társadalombiztosítási járulék alapjával, ide nem értve a felszolgálati díjat, ez után nem kell szociális hozzájárulási adót fizetni. Ez egyben azt is jelenti, hogy ha a járulék alapja a Tbj. 27. § (2) bekezdés szerinti járulékfizetési alsó határ (2023. évben 69 600 forint), akkor a szociális hozzájárulási adót is ez után kell megfizetni.

Ha a természetes személy ugyanarra az adómegállapítási időszakra **Magyarországon adóztatható és Magyarországon nem adóztatható jövedelmet is szerez**, az adóalap megállapításánál az a)-c) pontot együttesen kell figyelembe venni, azzal az eltéréssel, hogy a c) pont alkalmazásakor az alapbérnek vagy más díjazásnak a jövedelem külföldön adóztatható időszakára vonatkozó arányos részét kell figyelembe venni.

A béren kívüli juttatásnak nem minősülő egyes meghatározott juttatásoknál és a kamatkedvezményből származó jövedelemnél az adóalapot a juttatás, kamatkedvezmény értékének 1,18-szorosa alapján kell megállapítani.

A szociális hozzájárulási adót **nem pénzbeli juttatásnál** is meg kell fizetni.

A kamatjövedelmek után fizetendő szociális hozzájárulási adó

2023. július 1-jétől a veszélyhelyzet¹³ ideje alatt – a Szcho tv. rendelkezéseitől eltérően – a 15 százalék személyi jövedelemadó (szja) mellett 13 százalék szociális hozzájárulási adót is fizetni kell a kamatjövedelem¹⁴ után.¹⁵

Nem kell szociális hozzájárulási adót fizetni:

- a 2023. július 1-je előtt lekötött betétek, illetve megvásárolt értékpapírok kamata után,
- az ingatlanalap befektetési jegyéből származó kamatjövedelem után, valamint
- az olyan kifizetés után, amit nem kell kamatjövedelemként figyelembe venni, ide tartozik például a lakossági állampapír kamata,¹⁶ a lakás-takarékpénztárakról szóló törvény szerint nyújtott állami támogatás, és a támogatásra, valamint a lakástakarék-betétre fizetett (jóváírt) kamat, illetve a babakötvény.

A szociális hozzájárulási adó alapja megegyezik a kamatjövedelmet terhelő szja alapjával, tehát annak teljes összege után meg kell fizetni a szociális hozzájárulási adót, mert az adófizetési felső határ¹⁷ nem vonatkozik a kamatjövedelmekre.

¹² Tbj. 6. § (1) bekezdés a) pontja szerint.

¹³ Az Ukrajna területén fennálló fegyveres konfliktusra, illetve humanitárius katasztrófára tekintettel, valamint ezek magyarországi következményeinek az elhárítása és kezelése érdekében veszélyhelyzet kihirdetéséről és egyes veszélyhelyzeti szabályokról szóló 424/2022. (X. 28.) Korm. rendelet.

¹⁴ A kamatjövedelmeket a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (a továbbiakban: Szja tv.) 65. §-a határozza meg.

¹⁵ A szociális hozzájárulási adóról szóló 2018. évi LII. törvény veszélyhelyzet ideje alatt történő eltérő alkalmazásáról szóló 205/2023. (V. 31.) Korm. rendelet (továbbiakban: Korm. rendelet).

¹⁶ Szja tv. 65. § (3) bekezdés.

¹⁷ Szcho tv. 2. § (2) bekezdés.

A szociális hozzájárulási adófizetési kötelezettség kezdete a kamatjövedelem típusától függ, ezért a szociális hozzájárulási adó először az alábbi kifizetéseket terheli:

- a hitelintézeti betéteknél, takarékbetéteknél, fizetési számláknál¹⁸ a 2023. július 1-jét követő időszakra járó kamatot, lekötött betétnél a 2023. június 30. után lekötött betét kamatát;
- a nyilvánosan forgalomba hozott és forgalmazott értékpapíroknál, kollektív befektetési értékpapíroknál¹⁹ a 2023. július 1-jétől megszerzett értékpapír kamatát, hozamát;
- olyan kamatjövedelmeknél, amiből az adót nem lehet levonni (például nyeresémbetétre kisorsolt tárgynyeresemény),²⁰ a magánszemélyt teljes egészében a 2023. július 1-jét követően megillető vagyoni értéket;
- a biztosítási szerződések alapján teljesített egyes kifizetéseknél²¹ a 2023. július 1-jétől kötött biztosítási szerződés kamatnak minősülő biztosítói teljesítését;
- a szövetkezeti tagnak nyújtott tagi kölcsönöknél²² a 2023. július 1-jétől nyújtott tagi kölcsön kamatát;
- a foglalkoztatói nyugdíjszolgáltató intézmény tagjának a munkaviszonya megszűnése miatt járó kifizetéseknél a kamatjövedelemnek azt a részét, ami a tag által teljesített feltételes jogszerzési időtartamnak a 2023. július 1-jét követő időszakával arányos.

A magánszemélyt terhelő adót a kifizető állapítja meg, vonja le, és a juttatást követő hónap 12-éig fizeti meg, illetve vallja be a NAV-nak, havi, kifizetői szinten összesített bevallásban.²³

Ha a kamatjövedelem nem kifizetőtől – például külföldről – származik, vagy azt a kifizető nem tudja levonni (például: tárgynyeresemény esetében) a szochót a kamatjövedelmet szerző természetes személynek kell megállapítania és megfizetnie, egyidejűleg a kamatjövedelmet terhelő szja megfizetésével és bevallásával.

1.2. Mentésülés az adófizetési kötelezettség alól

Nincs az a)-c) alpontok szerinti adófizetési kötelezettsége e tevékenysége, jogállása alapján szerzett jövedelme tekintetében:

- a kiegészítő tevékenységet folytató egyéni vállalkozónak;
- a társas vállalkozásnak a kiegészítő tevékenységet folytató társas vállalkozóra, tekintettel;
- az iskolaszövetkezetnek a nappali rendszerű oktatásban tanulmányokat folytató tanuló, képzésben részt vevő személy, hallgató tagjával fennálló jogviszonyára - 25. életévének

¹⁸ Szja tv. 65. § (1) bekezdés a) pont.

¹⁹ Szja tv. 65. § (1) bekezdés b) pont.

²⁰ Szja tv. 65. § (1) bekezdés c) pont.

²¹ Szja tv. 65. § (1) bekezdés d) pont.

²² Szja tv. 65. § (1) bekezdés e) pont.

²³ Korm. rendelet 1. § (2) bekezdése, Szochó tv. 18. § (2) bekezdés, az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény 50. § (1) bekezdés.

betöltéséig a tanulói, hallgatói, felnőttképzési jogviszonya szünetelésének időtartama alatt is - tekintettel;

- a szociális szövetkezetnek a tagi munkavégzési jogviszonyban álló tagjával fennálló jogviszonyára tekintettel;
- a kifizetőnek
 - az Szkt.²⁴ szerinti szakképzési munkaszerződésre;
 - 2021. június 10-től²⁵ a tanuló szerződésre;²⁶
 - a nemzeti felsőoktatásról szóló²⁷ törvény szerinti hallgatói munkaszerződés alapján létrejött jogviszonyra tekintettel;
- a közérdekű nyugdíjas szövetkezetnek az öregségi nyugdíjban vagy átmeneti bányászjáradékban részesülő tagja között fennálló jogviszonyára tekintettel,
- a kifizetőnek a Tbj. szerint kiegészítő tevékenységet folytató²⁸ személyre tekintettel;
- a Tbj. szerint külföldi személynek az általa megszerzett, járulékalapot nem képező jövedelemre tekintettel;
- az egyházi személynek az egyházi szolgálati viszonyban álló egyházi személyre tekintettel, ha saját jogú nyugdíjas természetes személy, vagy özvegyi nyugdíjban részesülő olyan személy, aki a rá irányadó öregségnyugdíj-korhatárt már betöltötte;
- a saját jogú nyugdíjas adófizetésre kötelezett személynek az Szja tv. szerinti egyéb jövedelem kivételével;
- a kisgyermekkel otthon lévők szövetkezetének a nem nagyszülőként gyermekgondozási díjban vagy gyermekgondozást segítő ellátásban részesülő tagjával fennálló jogviszonyára tekintettel.

Nem esik az a)-c) pontok szerinti adófizetési kötelezettség alá – e tevékenysége, jogállása alapján szerzett jövedelme tekintetében –

- a külföldi állam Magyarországra akkreditált diplomáciai és konzuli képviselete személyzetének külföldi állampolgárságú tagja részére kifizetett, juttatott bevétel;
- a külföldi állam Magyarországra akkreditált diplomáciai és konzuli képviselete személyzetének külföldi állampolgárságú tagja által munkaviszony keretében háztartási alkalmazottként foglalkoztatott külföldi állampolgár részére kizárólag e jogviszonyára tekintettel, vagy azzal összefüggésben kifizetett, juttatott bevétel;

²⁴ A szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Szkt.) 83. § (1) bekezdése szerint.

²⁵ Szcho tv. 36/C. §.

²⁶ Az Szkt. 125. § (3) bekezdés b) pont szerint.

²⁷ 2011. évi CCIV. törvény 44. § (1) bekezdés a) pontja alapján.

²⁸ A Tbj. 4. § 11. pontja alapján kiegészítő tevékenységet folytató személy a biztosítási kötelezettség alá eső jogviszonyban kereső tevékenységet folytató saját jogú nyugdíjas, továbbá az az özvegyi nyugdíjban részesülő személy, aki a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltötte és egyéni vagy társas vállalkozó, akkor is, ha a saját jogú vagy a hozzátartozói nyugellátás folyósítása szünetel.

- a nemzetközi szervezet nemzetközi szerződés alapján mentességet élvező tisztviselője, alkalmazottja és vele közös háztartásban élő családtagja (házastárs, gyermek) részére kifizetett, juttatott bevétel, feltéve, hogy kiterjed rájuk a nemzetközi szervezet szociális biztonsági rendszere;
- a külföldi kifizető által Magyarországon kiküldetés, kirendelés vagy munkaerő-kölcsönzés keretében munkaviszonyban foglalkoztatott olyan - bevándorolt vagy letelepedett jogállással nem rendelkező - természetes személy részére kifizetett, juttatott bevétel (ideértve a munkaszerződésben meghatározott alapbért is), aki harmadik állam állampolgára, feltéve, hogy a foglalkoztatás időtartama nem haladja meg a két évet, valamint az említett feltételek szerinti korábbi foglalkoztatásától számítva a foglalkoztatás ismételt megkezdéséig legalább három év már eltelt; e rendelkezés olyan harmadik államból kiküldött személy esetében is alkalmazható, aki a harmadik államban fennálló biztosítását igazolja, függetlenül attól, hogy a kiküldött személy állampolgársága szerinti állammal Magyarországnak szociális biztonsági egyezménye áll fenn, továbbá olyan harmadik államból kiküldött személy esetében is alkalmazható, aki a harmadik államban fennálló biztosítását igazolja és nem tartozik a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról és annak végrehajtásáról szóló uniós rendeletek hatálya alá²⁹;
- a kifizető által megállapított és folyósított társadalombiztosítási ellátás, valamint az általa folyósított szociális ellátásból a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló törvény szerint nem a kifizetőt terhelő rész;
- a táppénz, baleseti táppénz, csecsemőgondozási díj, örökbefogadói díj, gyermeknevelési támogatás, gyermekgondozási díj, a juttatás időpontjától függetlenül az álláskeresői támogatás³⁰; az olyan személynek juttatott bevétel, akire a Tbj. szerint³¹ a biztosítási kötelezettség nem terjed ki;
- az ingatlan bérbeadásából származó jövedelem;
- az a jövedelem, amelynek kifizetése, juttatása olyan időszakra történik, amikor a Tbj. alapján³² nem áll fenn biztosítási jogviszony, függetlenül a kifizetés, juttatás időpontjától;
- a magánnyugdíjpénztár és az önkéntes kölcsönös biztosítópénztár szolgáltatásaként kifizetett összeg, a kedvezményezettnek a magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló törvény³³ 28. § (1) bekezdésének a) pontja alapján fizetett összeg, az önkéntes kölcsönös biztosítópénztár megszűnése esetén a tag részére teljesített adóköteles pénztári kifizetés, valamint a volt pénztárnak a társadalombiztosítási nyugdíjrendszerbe történő visszalépése miatt visszafizetett magán-nyugdíjpénztári tagdíj-kiegészítés,

²⁹ A Tbj. szerinti kiküldetés meghosszabbításának bejelentésekor az adófizetési kötelezettség a kiküldetés kezdetét követő második év végétől áll fenn.

³⁰ Tbj. szerinti.

³¹ A Tbj. 3. §-a, 17. §-a, és 18. §-a szerint.

³² A Tbj. 3. §-a, 17. §-a, vagy 18. §-a alapján.

³³ 1997. évi LXXXII. törvény

- az egyes bányászati dolgozók társadalombiztosítási kedvezményeiről szóló kormányrendelet alapján adott keresetkiegészítés,
- az Önkéntes Kölcsönös Biztosító Pénztárakról szóló 1993. évi XCVI. törvény 51/C. §-ában meghatározott szolgáltatás,
- a társadalombiztosítási nyugdíjrendszerbe visszalépés miatt a volt pénztártagnak kifizetett, a hozamgarantált tőke összege feletti összeg.

1.3. Az adóalap megállapításának különös szabályai

Az adóalap megállapításának általános szabályaitól eltérően kell megállapítani az adóalapot az **egyházi szolgálati jogviszonyban álló személynél, az egyéni- és társas vállalkozónál és a mezőgazdasági őstermelőnél**. Az egyéni vállalkozót és a mezőgazdasági őstermelőt saját maga után terhelő, illetve a társas vállalkozást a társas vállalkozó után terhelő szociális hozzájárulási adókötelezettség szabályait az említett vállalkozásoknak készített információs füzetben ismertetjük.

Az egyházi jogi személyt az **egyházi szolgálati viszonyban álló egyházi személy** után havonta terhelő adó alapja a minimálbér. Ha a jogviszony nem áll fenn a hónap minden napján, **az adó alapja** a minimálbér harmincad része a jogviszony fennállásának minden napjára.

Az egy hónapra fizetendő adóalap megállapításkor **a kifizető nem veszi számításba a hónapnak azt a napját**, amelyre az egyházi személy:

- táppénzben, baleseti táppénzben, csecsemőgondozási díjban, örökbefogadói díjban, gyermekgondozási díjban részesül;
- gyermekgondozást segítő ellátásban, gyermeknevelési támogatásban, gyermekek otthongondozási díjában, ápolási díjban részesül, kivéve, ha a gyermekgondozást segítő ellátás, gyermekek otthongondozási díja, ápolási díj folyósítása alatt egyházi szolgálatát személyesen látja el;
- csecsemőgondozási díjban, örökbefogadói díjban, gyermekgondozási díjban és gyermekgondozást segítő ellátásban egyidejűleg részesül.
- önkéntes tartalékos katonaként katonai szolgálatot teljesít;
- fogvatartott,
- legalább heti 36 órás foglalkoztatással járó munkaviszonyban áll³⁴, vagy
- köznevelési intézményben, szakképző intézményben, felsőoktatási intézményben, az Európai Gazdasági Térség tagállamában vagy Svájcban közép- vagy felsőfokú oktatási intézményben, nappali rendszerű oktatásban tanul.
- A kifizető a jogviszony alapján őt terhelő adó alapjának megállapításakor **az előzőekben meghatározottakon túl** nem veszi számításba a hónapnak azt a napját,

³⁴ Az egyidejűleg fennálló több munkaviszony esetében az egyes munkaviszonyokban előírt munkaidőt a heti legalább 36 órás foglalkoztatás megállapításánál össze kell adni.

amelyen tagja kifizetővel is az adóalap megállapításának különös szabályai alá tartozó, adófizetési kötelezettséget eredményező jogviszonyban áll. Ennek feltétele, hogy a kifizető e napot a tagi jogviszony alapján az őt terhelő adóalap megállapításakor számításba veszi.

Az f)-h) pontok **feltétele**, hogy a természetes személy a kifizetőnek **nyilatkozzon** a legalább heti 36 órás foglalkoztatással járó munkaviszonyról, tanulmányai folytatásáról, a más kifizetővel fennálló, az adóalap megállapításának különös szabályai alá tartozó jogviszonyáról.³⁵

2. Az adó mértéke, fizetendő összege, az adófizetés felső határa

Az adó mértéke az adóalap 13 százaléka. A béren kívüli juttatásnak nem minősülő egyes meghatározott juttatásoknál és a kamatkedvezményből származó jövedelemnél az adó mértéke **a juttatások adóalapként meghatározott összegének 13 százaléka.**

A fizetendő adó az adóalap után a kifizetéskor érvényes adómértékkel számított adó, csökkentve a Szcho tv. 10-17. §, valamint az Eat.³⁶ IX. fejezet 462/C. §-a, 462/D. §-a, 462/E. §-a és a 2018. évi LXXXII. törvény 250. §-a figyelembevételével megállapított fizetendő adót meghaladó, a szakirányú oktatás és a duális képzés adókedvezménye adó-visszaigénylés keretében érvényesíthető. A szociális hozzájárulási adó fizetésére törvény alapján nem köteles személy (például a kisvállalati adóalany) a szakirányú oktatás és a duális képzés adókedvezményét szintén adó-visszaigénylés keretében érvényesítheti.

Az adó mértékének változása esetén az adó fizetésére kötelezett a megváltozott adómértéket arra a hónapra, adóévre vonatkozóan bevallott jövedelmekre alkalmazza először, amelyik hónapban, adóévben a megváltozott adó mértéke hatályba lép.

Az adó mértékének változása esetén az adó fizetésére kötelezett a megváltozott adómértéket arra a hónapra, adóévre vonatkozóan bevallott jövedelmekre alkalmazza először, amelyik hónapban, adóévben a megváltozott adó mértéke hatályba lép.

Adófizetési felső határ

A törvény a természetes személy adófizetési kötelezettségének felső határt szab.

- a vállalkozásból kivont jövedelem,
- az értékpapír-kölcsönzésből származó jövedelem,
- az osztalék,
- a vállalkozói osztalékalap,
- az árfolyamnyereségből származó jövedelem, és

³⁵ Szcho tv. 9. § (9) bekezdés szerint.

³⁶ Az egyes adótörvények és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CLVI. törvény (továbbiakban: Eat.)

- az Szja tv. 1/B. § hatálya alá tartozó személy e tevékenységből származó jövedelme esetén

az adót **addig kell megfizetni**, amíg a természetes személy

- összevont adóalapba tartozó jövedelmei és
- a törvényben nevesített tőkejövedelmeinek, valamint
- az Szja tv. 1/B. §-a hatálya alá tartozó alá tartozó személy jövedelmének összege

a tárgyévben eléri a **minimálbér³⁷ összegének huszonnégyszeresét**.

2023-ban ez az összeg 5 568 000 forint.

Például, ha az egyéni vállalkozó munkaviszonyában elért összevont adóalapba tartozó jövedelme 4 200 000 forint és 1 500 000 forint osztalékalapja lesz, akkor 1 368 000 forint után kell szociális hozzájárulási adót fizetnie.

E jövedelmek után a természetes személynek mindaddig **adófizetési kötelezettsége van**, amíg a kifizetőnek az adófizetési felső határ eléréséről nem **nyilatkozik**. Nyilatkozhat arról is, hogy a hozzájárulási felső határba beszámító jövedelmeinek összege **várhatóan eléri az adófizetési felső határt**. Ha ezt a jövedelmeinek összege mégsem éri el, az adót 6 százalékkal növelten, a tárgyévi személyi jövedelemadóról benyújtott adóbevallásában vallja be, és a bevallás benyújtásának határidejéig fizeti meg.

Nem kell adót fizetni

- a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló rendelet³⁸ hatálya alá tartozó másik tagállamban, vagy az Európai Unió intézményei által biztosított személy jövedelme után. Az adófizetési kötelezettség alóli mentességet az illetékes külföldi hatóság igazolásával lehet tanúsítani;
- a szociális biztonsági egyezmények hatálya alá tartozó, másik államban biztosított személy (külföldi illetőségű előadóművész) Szja tv. 1/B. § szerinti jövedelme után. Az adófizetési kötelezettség alóli mentességet a természetes személy az illetékes külföldi hatóság által kiállított másik államban fennálló biztosítást tanúsító igazolással igazolja.³⁹
- az Európai Gazdasági Térség bármely tagállamában működő, a tőkepiacról szóló törvény szerint elismert, (szabályozott) piacnak minősülő tőzsdére bevezetett értékpapírnak az adott tagállam joga szerint osztaléknak (osztalékelőlegnek) minősülő hozama után;
- a Tbj. szerint külföldi személy⁴⁰ által megszerzett

³⁷ Az év első napján érvényes kötelező legkisebb munkabér havi összege, ami az 573/2022. (XII. 23.) Korm. rendelet alapján 2023-ban havi 232 000 forint [Szocho tv. 34. § 11. pont].

³⁸ A szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló 883/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és a végrehajtására vonatkozó eljárás megállapításáról szóló 987/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet.

³⁹ Szocho tv. 5. § (4a) bekezdés.

⁴⁰ A Tbj. 4. § 12. pont szerint külföldi: az a természetes személy, aki nem minősül belföldinek.

- vállalkozásból kivont jövedelem,⁴¹
- értékpapír-kölcsönzésből származó jövedelem,⁴²
- osztalék,⁴³ vállalkozói osztalékalap,⁴⁴
- árfolyamnyereségből származó jövedelem,⁴⁵
- Szja tv. szerint egyéb jövedelem,
- béren kívüli juttatások,⁴⁶
- nem béren kívüli juttatásnak minősülő egyes meghatározott juttatások,⁴⁷
- kamatkedvezményből származó jövedelem⁴⁸

után.

2023. augusztus 14-től szochót kell fizetni a Tbj. szerint külföldi személy által megszerzett béren kívüli juttatások és nem béren kívüli juttatásnak minősülő egyes meghatározott juttatások után.

3. Adókedvezmények

A kifizető egy természetes személy munkaviszonyára, közfoglalkoztatási jogviszonyára csak egy adókedvezményt vehet igénybe. **Az adókedvezmények közötti választás joga a kifizetőt illeti meg.**⁴⁹

Kedvezmények

- **A szakképzettséget nem igénylő és mezőgazdasági munkakörben foglalkoztatott munkavállalók** után érvényesíthető adókedvezmény
- **A munkaerőpiacra lépők** után érvényesíthető adókedvezmény
- **A három vagy több gyermeket nevelő, munkaerőpiacra lépő nők** után érvényesíthető adókedvezmény
- **A megváltozott munkaképességű személyek** után érvényesíthető adókedvezmény
- **A közfoglalkoztatottak** után igénybe vehető adókedvezmény
- **Kutatók foglalkoztatása** után érvényesíthető adókedvezmény
- **A kutatás-fejlesztési tevékenység** után érvényesíthető adókedvezmény

⁴¹ Szja tv. 68. §.

⁴² Szja tv. 65/A. §.

⁴³ Szja tv. 66. §.

⁴⁴ Szja tv. 49/C. §.

⁴⁵ Szja tv. 67. §.

⁴⁶ Szja tv. 67. §. Hatályos: 2023. augusztus 14-ig.

⁴⁷ Szja tv. 70. §. Hatályos: 2023. augusztus 14-ig.

⁴⁸ Szja tv. 72. §.

⁴⁹ Szochó tv. 17. § (1) bekezdés.

- A szakirányú oktatás és a duális képzés után érvényesíthető adókedvezmény⁵⁰
- A **védett korban elbocsátott köztisztviselők** után érvényesíthető szociálischozzjárulásiadó-kedvezmény⁵¹.

A kifizető az általa 2018. december 31-én érvényesített **gyermekgondozási díjban, gyermekgondozást segítő ellátásban vagy gyermeknevelési támogatásban részesülő munkavállaló után** érvényesíthető adókedvezményt⁵² az érvényesítésből még hátralévő időre tovább érvényesítheti⁵³

3.1. A szakképzettséget nem igénylő, mezőgazdasági munkakörben foglalkoztatott munkavállalók után érvényesíthető adókedvezmény

A Foglalkozások Egységes Osztályozási Rendszeréről szóló KSH-közlemény (FEOR-08)

- 9. főcsoportjába tartozó foglalkozás szerinti munkakörben (a továbbiakban: **szakképzettséget nem igénylő munkakör**),
- 6. főcsoport 61. csoportjába tartozó, a 7. főcsoport 7333-as számú foglalkozásából a mezőgazdasági gép (motor) karbantartója, javítója munkakörben és a 8. főcsoport 8421-es számú foglalkozás szerinti munkakörben (a továbbiakban együtt: **mezőgazdasági munkakör**)

munkaviszonyban természetes személyt foglalkoztató kifizető a munkaviszonyra terhelő adóból adókedvezményt vehet igénybe.

A **kedvezmény** a munkavállalót az adómegállapítási időszakra megillető, az adóalap megállapításánál figyelembe vett, a munkavállalót terhelő közterhekkel és más levonásokkal nem csökkentett (bruttó munkabér), de legfeljebb a minimálbér utáni 13 százalékos adómérték 50 százaléka.

Ha a munkavállaló foglalkoztatása az adómegállapítási időszak egy részében nem, vagy nem kizárólag szakképzettséget nem igénylő munkakörben vagy nem kizárólag mezőgazdasági munkakörben valósul meg, akkor a **részkedvezmény nem érvényesíthető**.

3.2. A munkaerőpiacra lépők után érvényesíthető adókedvezmény

Munkaerőpiacra lépő az a munkavállaló, aki a kedvezményezett foglalkoztatás kezdő hónapját megelőző 275 napon belül **legfeljebb 92 napig rendelkezett** a Tbj. szerint **biztosítási kötelezettséggel járó munkaviszonnyal**, egyéni vagy társas vállalkozói jogviszonnyal.

A **biztosítási kötelezettséggel járó munkaviszonyba**, egyéni-, társas vállalkozói jogviszonyba

⁵⁰ Szcho tv. 17/A. §.

⁵¹ Az egyes adótörvények uniós kötelezettségekhez kapcsolódó, valamint egyes törvények adóigazgatási tárgyú módosításáról szóló 2018. évi LXXXII. törvény (a továbbiakban: Módtv.) 250. §.

⁵² Eat. IX. Fejezet 462/D. §.

⁵³ Az Eat. 2018. december 31-én hatályos rendelkezései szerint.

- a csecsemőgondozási díj,
- örökbefogadói díj,
- a gyermekgondozási díj,
- a gyermekgondozást segítő ellátás vagy a gyermeknevelési támogatás (a továbbiakban együtt: anyasági ellátás) folyósításának időszakát, kivéve ha ezen időszakokban az ellátás folyósítása mellett egyéb biztosítási kötelezettséggel járó jogviszony áll fenn
- a közfoglalkoztatási részvétel időtartamát

nem kell beszámítani.

2023. augusztus 14-től nem tekinthető munkaerőpiacra lépőnek a harmadik állam állampolgárának minősülő munkavállaló. Harmadik állam⁵⁴ az Európai Gazdasági Térség és Magyarország által kötött kétoldalú szociális biztonságról szóló egyezmény hatálya alá nem tartozó állam, vagyis ezen országok állampolgárai után nem jár a munkaerőpiacra lépők utáni kedvezmény. A harmadik állam állampolgárára tekintettel kiállított igazolás 2023. augusztus 14-e után már nem vehető figyelembe, de a kedvezmény még egész augusztusra érvényesíthető.

A **kedvezményezett foglalkoztatás kezdetének** számít, ha az anyasági ellátásban részesült, vagy részesülő természetes személy korábbi kifizetőjénél ismételten munkába áll.

A **kedvezmény** a munkavállalót az adómegállapítási időszakra megillető, az adóalap megállapításánál figyelembe vett, a munkavállalót terhelő közterhekkel és más levonásokkal nem csökkentett (bruttó) munkabér, de

- legfeljebb a minimálbér 13 százaléka a foglalkoztatás első két évében, és
- legfeljebb a minimálbér után a 13 százalékos adómérték 50 százalékaival megállapított összeg a foglalkoztatás harmadik évében.

A kedvezmények érvényesítésének ideje az **érvényesítési időszak**. Ha a természetes személyt foglalkoztató kifizető a kedvezmény érvényesítési időszaka alatt **megváltozik**, az új kifizető a természetes személy után az érvényesítési időszak végéig igénybe veheti az adókedvezményt, akkor is, ha a természetes személy foglalkoztatása nem folyamatos.

A kedvezmény azokban az egész hónapokban is megilleti a kifizetőt, amelyben a kedvezményezett foglalkoztatás első két, illetve harmadik éve véget ér.

A kedvezményt a kifizető a feltételek fennállásáról kiállított igazolással érvényesítheti.

Az igazolást a NAV

- az Art.⁵⁵ szerinti **biztosított bejelentés** (T1041) után hivatalból⁵⁶, a foglalkoztatás kezdetét követő hónap 10-éig,

⁵⁴ A Szócho tv. 34. § 3. pontja és Tbj. 4. § 7. pontja alapján.

⁵⁵ Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (a továbbiakban: Art.).

⁵⁶ Ha a feltételek hiánya miatt nem állítható ki igazolás, akkor erről a foglalkoztatót a NAV nem értesíti.

- **biztosított bejelentés nélkül** a kifizető havi bevallásban tett kérelmére állítja ki és elektronikusan küldi meg a kifizetőnek.

3.3. A három vagy több gyermeket nevelő munkaerőpiacra lépő nők utáni adókedvezmény

A családok támogatásáról szóló törvény⁵⁷ szerint **legalább három gyermek után családi pótlékra szülőként jogosult, munkaerőpiacra lépő nők** munkaviszonyban foglalkoztatásakor az adókedvezmény egyenlő a munkavállalót az adómegállapítási időszakra megillető, az adó alapjának megállapításánál figyelembe vett, a munkavállalót terhelő közterhekkel és más levonásokkal nem csökkentett (bruttó) munkabér, de

- legfeljebb a minimálbér után a 13 százalékos adómértékkel megállapított összeggel a foglalkoztatás első három évében
- és legfeljebb a minimálbér után a 13 százalékos adómérték 50 százalékaival megállapított összeggel a foglalkoztatás negyedik és ötödik évében.

A kedvezmények érvényesítésének ideje az **érvényesítési időszak**. Ha a **foglalkoztató** kifizető az érvényesítési időszak alatt **megváltozik**, az új kifizető a természetes személy után az érvényesítési időszak végéig igénybe veheti az adókedvezményt, akkor is, ha a természetes személy foglalkoztatása nem folyamatos.

A kedvezmény azokban az egész hónapokban is megilleti a kifizetőt, amelyben a kedvezményezett foglalkoztatás harmadik, illetve ötödik éve véget ér.

Az adókedvezményt akkor is igénybe lehet venni, ha az érvényesítési időszak alatt a természetes személy legalább három gyermek után járó családi pótlék jogosultsága megszűnik.

A kedvezmény **érvényesítésének feltétele**:

- a munkaerőpiacra lépő munkavállalóra vonatkozó, és
- a legalább három gyermek után járó családi pótlékra való jogosultságról szóló

igazolás megléte.

A családi pótlékra való jogosultságról szóló igazolást a kifizetőnek a biztosított bejelentéssel, illetve a munkaerőpiacra lépés tényének igazolására vonatkozó kérelemmel együtt benyújtott **a NAV-ból** továbbított kérelmére a családtámogatási feladatokat ellátó hatóság állítja ki és elektronikusan küldi meg a kifizetőnek.

3.4. A megváltozott munkaképességű személyek után érvényesíthető adókedvezmény

A kifizetőt adókedvezmény illeti meg, ha az általa foglalkoztatott munkavállaló

⁵⁷ A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény.

- **egészségi állapota** a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján 60 százalékos vagy kisebb mértékű, vagy
- 2011. december 31-én I., II., vagy III. **csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjra volt jogosult**,⁵⁸ és **rokkantsági ellátásban vagy rehabilitációs ellátásban részesül**⁵⁹ vagy fogyatékosági támogatásban, vagy vakok személyi járadékában részesül.⁶⁰

A **kedvezmény** az adómegállapítási időszakra a kifizető által a foglalkoztatott után megállapított adóalap⁶¹, de legfeljebb a minimálbér kétszeresének 13 százaléka.

A többi kedvezmény alapjához hasonlóan kell meghatározni a megváltozott munkaképességű személyek után igénybe vehető szocho-kedvezmény alapját.⁶²

Ez azt jelenti, hogy **nem vehetők figyelembe a kedvezmény alapjának megállapításakor**

- az Szja tv. szerint külön adózó jövedelmek közül
 - a béren kívüli juttatások⁶³,
 - a béren kívüli juttatásnak nem minősülő egyes meghatározott juttatások⁶⁴,
 - a kamatkedvezményből származó jövedelem⁶⁵,

Szja tv. szerinti adóalapként meghatározott összege;

- valamint a következő jövedelmek Magyarországon adóztatható része:
 - a vállalkozásból kivont jövedelem⁶⁶,
 - az értékpapír-kölcsönzésből származó jövedelem⁶⁷,
 - az osztalék⁶⁸, vállalkozói osztalékalap⁶⁹,
 - az árfolyamnyereségből származó jövedelem⁷⁰,
 - az Szja tv. 1/B. § hatálya alá tartozó természetes személy e tevékenységből származó jövedelme.

A kedvezmény a komplex minősítésről szóló érvényes dokumentum, vagy a megváltozott munkaképességű személyek ellátásainak, illetve fogyatékosági támogatás vagy vakok

⁵⁸ A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény alapján megállapított.

⁵⁹ A megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény 32-33. §-a, vagy a 19. § (1a) bekezdése, vagy a 38/C. §-a alapján.

⁶⁰ Szocho tv. 13. § (3) bekezdés c) pontja alapján. Hatályos: 2023. augusztus 1-jétől.

⁶¹ Ide nem értve a Szocho tv. 1. § (4)-(5) bekezdései szerinti jövedelmeket.

⁶² Szocho tv. 13. §.

⁶³ Szja tv. 71. §.

⁶⁴ Szja tv. 70. §.

⁶⁵ Szja tv. 72. §.

⁶⁶ Szja tv. 68. §.

⁶⁷ Szja tv. 65/A. §.

⁶⁸ Szja tv. 66. §.

⁶⁹ Szja tv. 49/C. §.

⁷⁰ Szja tv. 67. §.

személyi járadékának folyósítását igazoló határozat birtokában érvényesíthető. A megváltozott munkaképességű személy a jogosultság megszűnéséről, az arról szóló határozat kézhezvételétől számított 5 munkanapon belül köteles tájékoztatni a kifizetőt.

Ha az érvényesítés feltétele megszűnik, akkor a kedvezményt a megszűnést követő hónaptól már nem lehet igénybe venni.

3.5. A közfoglalkoztatás kedvezménye

A törvényben meghatározott⁷¹ **közfoglalkoztatót** a közfoglalkoztatotti jogviszonyban történő foglalkoztatás esetére adókedvezmény illeti meg.⁷²

A **kedvezmény** egyenlő a közfoglalkoztatottat az adómegállapítási időszakra megillető, az adó alapjának megállapításánál figyelembe vett, a közfoglalkoztatottat terhelő közterhekkel és más levonásokkal nem csökkentett közfoglalkoztatási bér, de legfeljebb a közfoglalkoztatási garantált bér 130 százaléka után a 13 százalék adó mértékének 50 százalékaival megállapított összeggel.

3.6. Kutatók foglalkoztatása után érvényesíthető adókedvezmény

Kutatók-fejlesztők⁷³ foglalkoztatásával a vállalkozásként működő, kutatóhely⁷⁴ kifizető adókedvezményt érvényesíthet.

A kifizető akkor veheti igénybe az adókedvezményt, ha adófizetési kötelezettséget eredményező munkaviszonyban

- a) **doktori** (PhD) vagy ennél magasabb tudományos fokozattal, vagy tudományos címmel rendelkező **kutatót, fejlesztőt**, vagy
- b) a nemzeti felsőoktatásról szóló törvény szerint **doktori képzésben részt vevő hallgatót** vagy **doktorjelöltet**

foglalkoztat.

A kedvezmény:

- az a) pont szerinti munkavállaló esetében a foglalkoztatott természetes személyt (munkavállalót) az adómegállapítási időszakra megillető, az adó alapjának megállapításánál figyelembe vett, a munkavállalót terhelő közterhekkel és más levonásokkal nem csökkentett (bruttó) munkabér, de legfeljebb 500 ezer forint 13 százalékos összege,

⁷¹ A közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény 1. § (3) bekezdésében felsorolt közfoglalkoztatót.

⁷² A közfoglalkoztató általi közfoglalkoztatásnál a foglalkoztató kizárólag e kedvezmény érvényesítheti.

⁷³ A tudományos kutatásról, fejlesztésről és innovációról szóló 2014. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban: Innovációs tv.).

⁷⁴ Az Innovációs tv. szerint.

- a b) pont szerinti munkavállaló esetében a foglalkoztatott természetes személyt (munkavállalót) az adómegállapítási időszakra megillető, az adó alapjának megállapításánál figyelembe vett, a munkavállalót terhelő közterhekkel és más levonásokkal nem csökkentett (bruttó) munkabér, de legfeljebb 200 ezer forint után 13 százalékos adómérték 50 százaléka.

A munkáltató a **részkedvezményt** akkor is a teljes hónapra igénybe veheti, ha a foglalkoztatás hónap közben kezdődött vagy szűnt meg. Ha a kifizető a foglalkoztatottat az adómegállapítási időszak egy részében nem, vagy nem kizárólag kutató tevékenységnek megfelelő munkakörben foglalkoztatta, részkedvezmény **nem érvényesíthető**.

3.7. A kutatás-fejlesztési tevékenység után érvényesíthető adókedvezmény

Vállalkozásként működő, saját tevékenységi körben alapkutatást, alkalmazott kutatást, kísérleti fejlesztést végző kutatóhely, kutató-fejlesztő munkavállalót foglalkoztató kifizető adókedvezményt vehet igénybe.

A **kedvezmény** egyenlő a tárgyhónapban a kutatás-fejlesztési tevékenység közvetlen költségeként elszámolt bérköltség után a 13 százalékos adómérték 50 százalékaival megállapított összeggel.

A kedvezmény érvényesítésekor a saját tevékenységi körben végzett kutatás-fejlesztés közvetlen költségeként nem vonható le a kutató-fejlesztő munkavállaló azon munkabérének az összege, amelyre a kifizető kedvezményt érvényesít⁷⁵.

A 3.1.-3.7. pont szerinti adókedvezmények érvényesítésének közös szabályai

- **Adókedvezményt**, ide nem értve a közfoglalkoztatás adókedvezményét, **költségvetési szerv kifizető nem érvényesíthet**.
- Az adókedvezmény kiszámításánál **a munkavállalót** a munkaviszonyára tekintettel megillető (bruttó) munkabért a számviteli törvényben foglaltak alkalmazásával kell meghatározni.⁷⁶
- Az adókedvezmény **egy adott hónapban egyszer vehető igénybe** ugyanazon kifizető és természetes személy között **ismételt munkaviszonynál**.
- A kifizető és a természetes személy között **egyszerre fennálló több munkaviszonynál** a kedvezmény egy hónapban egyszer vehető igénybe.
- Az adókedvezményt ugyanazon kifizető és természetes személy közötti ismételt létrejött munkaviszonyok során az elsőként létrejött munkaviszony, az egyidejűleg fennálló munkaviszonyok esetében a kifizető döntése alapozza meg.

⁷⁵ A társasági adóról és osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény (továbbiakban: Tao tv.) 7. § (1) bekezdés t) pontja alapján.

⁷⁶ Szcho tv. 17. § (2) bekezdés.

- Az Mt. szerinti munkáltató személyében bekövetkező változás esetén az adókedvezményt az átvevő munkáltató **tovább érvényesítheti** a fennmaradó kedvezményes időszakra.
- **Részmunkaidős foglalkoztatáskor a kedvezményalapot nem kell csökkenteni** a részmunkaidővel arányosan.

3.8. A védett korban elbocsátott köztisztviselők után érvényesíthető szociális hozzájárulási adó kedvezmény⁷⁷

Nem költségvetési szerv kifizető, ha **védett korban elbocsátott köztisztviselőt⁷⁸ foglalkoztat**, az őt terhelő szociális hozzájárulási adóból adókedvezményt vehet igénybe.⁷⁹

A **kedvezmény** egyenlő a természetes személyt (munkavállalót) a tárgyhónapra megillető, az adó alapjának megállapításánál figyelembe vett, a munkavállalót terhelő közterhekkel és más levonásokkal nem csökkentett (bruttó) munkabére - de legfeljebb a minimálbér négyszerese - után a szociális hozzájárulási adó tárgyhónapra érvényes mértékével megállapított összeggel.⁸⁰

A **kedvezmény** mindaddig érvényesíthető, amíg a természetes személy nem a Tbj. szerinti saját jogú nyugdíjas.⁸¹ Az Efo tv. alapján létrejött munkaviszony munkabérét az adókedvezmény kiszámításánál nem lehet figyelembe venni.⁸²

A NAV hivatalból, a foglalkoztatás kezdetét követő hónap 10-éig **a kifizetőt elektronikusan értesíti a kedvezmény igénybevételének lehetőségéről.**⁸³

Ha a természetes személy **ismét munkaviszonyba áll**, az **új munkáltató addig érvényesítheti tovább a kedvezményt**, amíg a természetes személy nem a Tbj. szerint saját jogú nyugdíjas.⁸⁴

3.9.A szakirányú oktatás és a duális képzés adókedvezménye⁸⁵

Az adófizetési kötelezettséget - a 3.1-3.7. pont, valamint az Eat. IX. fejezet 462/C. §-a, 462/D. §-a, 462/E. §-a és a 2018. évi LXXXII. törvény 250. §-a szerinti adókedvezményt követő sorrendben - csökkenti

⁷⁷ Módtv. 250. §

⁷⁸ A közigazgatás modernizációja érdekében szükséges intézkedésekről szóló 1535/2018. (X. 29.) Korm. határozat alapján természetes személyt elbocsátó munkáltató által kiállított igazolással rendelkező természetes személy.

⁷⁹ Módtv. 250. § (1) bekezdés.

⁸⁰ A szociális hozzájárulási adó mértéke 13 százalék.

⁸¹ Módtv. 250. § (5) bekezdés.

⁸² Módtv. 250. § (6) bekezdés.

⁸³ Módtv. 250. § (8) bekezdés.

⁸⁴ Módtv. 250. § (9) bekezdés.

⁸⁵ Szochó tv. 17/A. §-a szerint. Hatályos 2022. január 1-jétől.

a) az állam, illetve az Nkt.⁸⁶ 88. § (6) bekezdése szerinti szakképzési megállapodással vagy az Szkt.⁸⁷ 109. § (3) bekezdése szerinti együttműködési megállapodással rendelkező fenntartó által fenntartott

aa) szakképző intézménnyel tanulói jogviszonyban álló tanulónként, illetve felnőttképzési jogviszonyban álló képzésben részt vevő személyenként a szakirányú oktatás, illetve

ab) szakiskolával tanulói jogviszonyban álló tanulónként az Nkt. 13/A. § (3) bekezdése szerinti nevelés-oktatás

arányosított önköltsége alapján az egy munkanapra vetített mérték és

- 2023. július 31-ig - a szakképző intézményben, illetve a szakiskolában teljesített oktatási nap és az olyan munkanap kivételével, amire tekintettel a tanuló, illetve a képzésben részt vevő munkabérre nem jogosult - a tárgyhónap munkanapjai számának szorzataként számított összege
- 2023. augusztus 1-jétől a tárgyhónap duális képzőhelyen folytatott szakirányú oktatással érintett napjai számának szorzataként a szakirányú oktatásnak az általános teljes napi munkaidőhöz, fiatalkorú munkavállaló esetén napi hét órához viszonyított arányában számított összege azzal, hogy nem vehető figyelembe az olyan munkanap, amire a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy munkabérre vagy távolléti díjra nem jogosult, vagy mentesül a rendelkezésre állási és munkavégzési kötelezettségének teljesítése alól⁸⁸ (ide nem értve a betegszabadság olyan munkanapjait, amely a duális képzőhelyen folytatott szakirányú oktatásra esik),

b) - ha a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy sikeres szakmai vizsgát tett - az Szkt. 83. § (2) bekezdés a) pontja szerint megkötött és

- 2023. július 31-ig legalább hat hónapos időtartamban
- 2023. augusztus 1-jétől legalább hat hónapos **egybefüggő** időtartamban

fennálló szakképzési munkaszerződésre tekintettel az a) pont alapján jogszerűen igénybe vett adókedvezmény 20 százalékának megfelelő összeg (sikerdíj kedvezmény),

c) hallgatónként az Nftv. szerinti duális képzés és gyakorlatigényes alapképzési szak arányosított alapszabályai alapján az egy munkanapra vetített mérték és a tárgyhónapban ténylegesen teljesített képzési napok számának szorzataként számított összege.

Az előzőektől eltérően 2023. július 31-ig, ha a felnőttképzési jogviszonyban álló képzésben részt vevő személy az Szkt. szerinti szakirányú oktatásban a szakképzési munkaszerződéssel párhuzamosan fennálló foglalkoztatásra irányuló más olyan jogviszonya mellett vesz részt, amelyben a foglalkoztató a duális képzőhelytől eltérő harmadik személy, az adófizetési kötelezettség az a) és b) pont szerinti összeg 50 százalékával csökkenthető. 2023. augusztus 1-jétől a szakirányú oktatás kedvezménye arányosítva vehető igénybe, ezért ettől az időponttól nincs eltérő szabályozás arra az esetre, ha a felnőttképzési jogviszonyban álló képzésben részt

⁸⁶ A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény

⁸⁷ A szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény.

⁸⁸ Szkt. 84. § (6) bekezdése alapján.

vevő személynek van másik foglalkoztatásra irányuló jogviszonya. Ebből következik, hogy 2023. augusztus 1-jétől az „50 százalékos” szűkítő rendelkezés nem alkalmazandó.

Az önköltség és az alapnormatíva mértéke

Magyarország 2023. évi központi költségvetéséről szóló törvény⁸⁹ alapján személyenként

- az önköltség összege évi 1 200 000 forint,
- a figyelembe vehető alapnormatíva összege pedig évi 650 000 forint.

Az önköltség szakmánként alkalmazandó és az alapnormatíva képzési területenként alkalmazandó súlyszorzóját a Kormány rendeletben⁹⁰ (továbbiakban: Vhr.) határozza meg.

A szakmaszorzó

1. a bányászati és kohászati ágazatba tartozó szakmáknál 2,42,
2. az egészségügyi technikai ágazatba tartozó szakmáknál 2,85,
3. az egészségügyi ágazatba tartozó szakmáknál 2,20,
4. az elektronikai és elektrotechnikai ágazatba tartozó szakmáknál
 - a) 2,85, ha a szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szintje 5,
 - b) 2,42, ha a szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szintje 4,
5. az élelmiszeripari ágazatba tartozó szakmáknál 2,20,
6. az építőipari ágazatba tartozó szakmáknál 2,42,
7. az épületgépészeti ágazatba tartozó szakmáknál 2,42,
8. a fa- és bútoripari ágazatba tartozó szakmáknál 2,42,
9. a gazdálkodási és menedzsmentágazatba tartozó szakmáknál 2,20,
10. a gépészeti ágazatba tartozó szakmáknál
 - a) 2,85, ha a szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szintje 5,
 - b) 2,42, ha a szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szintje 4,
11. a honvédelmi ágazatba tartozó szakmáknál 2,85,
12. az informatikai és távközlési ágazatba tartozó szakmáknál 2,20,
13. a kereskedelmi ágazatba tartozó szakmáknál 2,20,
14. a környezetvédelmi és vízügyi ágazatba tartozó szakmáknál
 - a) 2,85, ha a szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szintje 5,
 - b) 2,42, ha a szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szintje 4,
15. a közlekedési és szállítmányozási ágazatba tartozó szakmáknál 2,20,

⁸⁹ 2022. évi XXV. törvény 71. § (4) bekezdés.

⁹⁰ A szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet 332/A-332/B. §, a felsőoktatási szakképzésről és a felsőoktatási képzéshez kapcsolódó szakmai gyakorlat egyes kérdéseiről szóló 230/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet 19. §-a.

- 16. a kreatív ágazatba tartozó szakmáknál 2,42,
- 17. a mezőgazdasági és erdészeti ágazatba tartozó szakmáknál
 - a) 2,85, ha a szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szintje 5,
 - b) 2,42, ha a szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szintje 4,
- 17a) az oktatás ágazatba tartozó szakmák esetében 2,20,
- 18. a rendészeti és közszolgálati ágazatba tartozó szakmáknál 2,20,
- 19. a specializált gép- és járműgyártási ágazatba tartozó szakmáknál 2,85,
- 20. a sportágazatba tartozó szakmáknál 2,20,
- 21. a szépművészeti ágazatba tartozó szakmáknál 2,42,
- 22. a szociális ágazatba tartozó szakmáknál 2,20,
- 23. a turizmus-vendéglátás ágazatba tartozó szakmáknál 2,20,
- 24. a vegyipari ágazatba tartozó szakmáknál
 - a) 2,85, ha a szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szintje 5,
 - b) 2,42, ha a szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szintje 4.

Az évfolyami szorzó, ha a szakirányú oktatás képzési ideje

- a) legfeljebb 1 év, 1,00,
- b) legfeljebb 2 év
 - ba) az első évfolyamon 1,20,
 - bb) a második évfolyamon 0,80,
- c) legfeljebb 3 év
 - ca) az első évfolyamon 1,20,
 - cb) a második évfolyamon 1,00,
 - cc) a harmadik évfolyamon 0,80,
- d) legfeljebb 4 év
 - da) az első évfolyamon 1,20,
 - db) a második évfolyamon 1,00,
 - dc) a harmadik évfolyamon 1,00,
 - dd) a negyedik évfolyamon 0,80.

Felnőttképzési jogviszonyban 2023. július 7-től az évfolyami szorzó – a szakirányú oktatás időtartamától függetlenül – 1,00 a szakirányú oktatás teljes időtartamára.⁹¹

⁹¹ A felnőttképzésben 2023. július 7-től – a július hónapot megbontva – 1,00 évfolyam szorzót kell alkalmazni, függetlenül attól, hogy adózó ezt megelőzően 1,20 vagy 0,80 évfolyamszorót alkalmazott.

Az előzőektől eltérően a szakiskolával tanulói jogviszonyban álló tanulónként a nevelés-oktatásnál⁹² figyelembe vehető súlyszorzó mértéke 1,50.

Az alapszabály alkalmazandó súlyszorzója az Nftv. szerinti

a) duális képzés esetén

- a szociális munka alapképzési szakon és a gazdaságtudományok képzési területén 3,90,
- a műszaki, az informatika, az agrártudomány, a természettudomány és az egészségtudomány képzési területén 5,30,

b) gyakorlatigényes alapképzési szak esetén az a) pont szerinti képzési területeken az ott meghatározott mérték, minden más gyakorlatigényes alapképzési szak esetén 3,90.

Szakképzési munkaszerződésnél alkalmazható csökkentés 2023. július 31-ig

A szakirányú oktatás arányosított önköltségének adott évfolyamra meghatározott összege az önköltségnek a szakmanként alkalmazandó súlyszorzó szorzataként számított mértéke (arányosított önköltség = 1.200.000 Ft x súlyszorzó). A szakmanként alkalmazandó súlyszorzót a szakmaszorzó és az évfolyami szorzó szorzataként kell meghatározni (súlyszorzó = szakmaszorzó x évfolyami szorzó). A kedvezmény szempontjából figyelembe vehető munkanapok számának meghatározásakor a munkanapokból ki kell ejteni (ki kell vonni) a szakképző intézményben, illetve a szakiskolában teljesített oktatási napokat és az olyan munkanapot, amire tekintettel a tanuló, illetve a képzésben részt vevő munkabérre nem jogosult.

A szakképző intézményben, illetve a szakiskolában teljesített oktatási nap meghatározásakor azt kell vizsgálni, hogy ki a képzés szervezője (a duális képzőhely vagy a szakképző intézmény/szakiskola), tehát nem a tényleges helyszín a döntő.

Az olyan munkanapra, amelyre a tanuló, illetve a képzésben részt vevő munkabérre nem jogosult – például táppénz, igazolatlan mulasztás – nem érvényesíthető kedvezmény. Munkabérnek minősül a szabadság és betegszabadság idejére fizetett távolléti díj.

Példa:

2023. évben a munkanapok száma:	251
július hónapban a munkanapok száma:	21
szakképző intézményben teljesített oktatási nap:	11
kedvezményrel érintett oktatási nap:	10

Július hónapra alkalmazható csökkentő tétel: 1.200.000 Ft x súlyszorzó / 251 nap x 10 nap

A tanulószerveződések esetében a számítás megegyezik a fentiekkel, azzal, hogy az alkalmazandó súlyszorzót a Vhr. 4/A. melléklete szerint kell figyelembe venni.

⁹² Nkt. 13/A. § (3) bekezdése szerint.

Szakképzési munkaszerződésnél alkalmazható csökkentés 2023. augusztus 1-jétől

Az arányosított önköltség egy munkanapra vetített mértékének meghatározása 2023. augusztus 1-jétől továbbra is a fentiek szerint történik. Ugyanakkor nem jár kedvezmény az olyan munkanapra, amire

- a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy munkabérre vagy távolléti díjra nem jogosult, vagy
- mentesül a rendelkezésre állási és munkavégzési kötelezettségének teljesítése alól (ide nem értve a betegszabadság olyan munkanapjait, amely a duális képzőhelyen folytatott szakirányú oktatásra esik).

A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy az alábbi napokon mentesül a duális képzőhelyen történő rendelkezésre állási és munkavégzési kötelezettségének teljesítése alól:⁹³

- a) a közismereti és az olyan oktatási napokon, amikor a szakirányú oktatáshoz kapcsolódó tananyagelemet a szakirányú oktatás 223/A. § (2) bekezdése szerint közösen elfogadott képzési programja szerint a szakképző intézmény végzi, vagy a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy a tanulmányi versenyre a szakképző intézmény által szervezett felkészítésben, illetve versenyen vesz részt,
- b) a szakképző intézmény által szervezett olyan rendezvény napján, amelyen minden tanuló, illetve képzésben részt vevő személy részvétele kötelező,
- c) a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy vizsgálja napján és a vizsgát közvetlenül megelőző három munkanapon,
- d) minden olyan esetben, amikor a munkajogi szabályok szerint a munkavállaló mentesül a munkavégzési kötelezettség alól,
- e) érettségi vizsgatárgyanként - az érettségi vizsga napját is beszámítva - négy munkanapra.

Ezekre a munkanapokra tehát kedvezmény nem számolható el.

Következő lépésben meg kell határozni, hogy a szakirányú oktatás az általános teljes napi munkaidőhöz (fiatalkorú munkavállaló esetén napi hét órához) viszonyítottan milyen arányban teljesül. A kedvezmény havi összege ugyanis az arányosított önköltség alapján az egy munkanapra vetített mérték és a tárgyhónap duális képzőhelyen folytatott szakirányú oktatással érintett napjai számának szorzataként a szakirányú oktatásnak az általános teljes napi munkaidőhöz, fiatalkorú munkavállaló esetén napi hét órához viszonyított arányában számított összege.

Példa fiatalkorú munkavállaló esetén:

<i>2023. évben a munkanapok száma:</i>	<i>251</i>
<i>szeptember hónapban szakirányú oktatással érintett nap:</i>	<i>10</i>
<i>szakirányú oktatás havi összes óraszám:</i>	<i>55</i>
<i>szakirányú oktatással érintett napok száma szorozva 7-tel</i>	<i>70</i>

⁹³ A Vhr. 252/B. § alapján.

Szeptember hónapra alkalmazható csökkentő tétel: 1.200.000 Ft x súlyszorzó / 251 nap x 10 nap x 55/70

A sikerdíj igazolása⁹⁴

Az adókedvezmény igénybevételéhez az akkreditált vizsgaközpont a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy sikeres szakmai vizsgájáról igazolást állít ki a tanulóval, illetve a képzésben részt vevő személlyel – a szakképzés információs rendszeréből megállapíthatóan – legalább hat hónapos időtartamban fennálló szakképzési munkaszerződést kötött duális képzőhely, illetve a foglalkoztató számára. Az igazolást a sikeres szakmai vizsgát követő tizenöt napon belül megküldi a duális képzőhelynek, illetve a foglalkoztatónak.

A sikerdíjkedvezményt tehát több foglalkoztató is igénybe veheti, ha a sikeres vizsgát tett személyt legalább hat hónapos időtartamban fennálló, szakirányú oktatás időtartamára kötött szakképzési munkaszerződés alapján képezte. Az akkreditált vizsgaközpont a sikeres szakmai vizsgáról igazolást küld a foglalkoztató(k)nak, duális képzőhely(ek)nek, amelyek így a sikeres vizsga évének adókötelezettségét csökkenthetik ezzel a kedvezménnyel akkor is, ha ebben az évben a tanulóval már nem állt fenn a szakképzési munkaszerződés.

Átmeneti rendelkezés alapján⁹⁵ akkreditált vizsgaközpont alatt azt a szakképző intézményt is érteni kell, amelyben a szakmai vizsgát megszervezik.

2023. július 7-től az akkreditált vizsgaközpont már nem állít ki igazolást a sikeres szakmai vizsgáról. A szakképzési államigazgatási szerv által működtetett Szakképzési Információs Rendszer (SZIR) szakmai vizsgák adatait nyilvántartó elektronikus vizsgarendszer szolgáltatásaként lesz elérhető a szakmai oktatásban részt vett személy vizsgaeredménye (sikeres, sikertelen, vagy nem vizsgázott), amely eredmény – OM azonosítón alapuló – egyszerűen lekérdezhető nyilvános rendszerhez a duális képzést végző személy hozzáférhet, a vonatkozó adatot lekérheti, a rendszer nyomtatható verziót állít elő.

2023. augusztus 1-jétől sikerdíj kedvezményt csak az érvényesíthet, aki legalább hat hónapos *egybefüggő* időtartamban fennálló szakképzési munkaszerződés alapján képezett tanulót, illetve képzésben részt vevő személyt.

A hallgatók gyakorlati képzésénél alkalmazható csökkentés

A számítás során az alapszabvány összegét kell szorozni a képzési területenként alkalmazandó súlyszorzóval, majd osztani az éves munkanapokkal, végül szorozni a ténylegesen teljesített képzési napok számával:

650 000 forint x súlyszorzó / 251 nap x tényleges képzési napok

⁹⁴ Vhr. 332/D. §, hatálytalan 2023. július 7-től.

⁹⁵ Szkt. 125. § (9) bekezdés.

Az e pont szerinti adókedvezményt az érvényesítheti, aki a tanulóval, illetve a képzésben részt vevő személlyel az Szkt. alapján szakképzési munkaszerződést, illetve a hallgatóval az Nftv. alapján hallgatói munkaszerződést, gyakorlatigényes alapképzési szak esetében a felsőoktatási intézménnyel együttműködési megállapodást kötött.

Átmeneti rendelkezések⁹⁶

Az előzők mellett kedvezmény érvényesíthető az alábbi esetekben:

1. Tanulószerződésnél alkalmazható csökkentés

A 3.8. pont a) alpontjának alkalmazásában a régi Szkt.-nak⁹⁷ az Szkt. hatálybalépését megelőző napon, vagyis *2019. december 31-én hatályos* rendelkezése szerinti tanulószerződéssel gyakorlati képzésben részt vevő tanuló esetében

- szakirányú oktatás alatt gyakorlati képzést, szakma alatt a régi Szkt. szerinti Országos Képzési Jegyzékben meghatározott szakképesítést, rész-szakképesítést, szakképzési munkaszerződés alatt a régi Szkt. szerinti tanulószerződést kell érteni,
- a régi Szkt. szerinti Országos Képzési Jegyzékben meghatározott szakképesítéshez, illetve rész-szakképesítéshez kapcsolódóan a Vhr. 4/A. mellékletében meghatározott súlyszorzót kell figyelembe venni.

2. Együttműködési megállapodásnál alkalmazható csökkentés

A 3.8. pont a) alpontjának alkalmazásában - a régi Szkt.-nak az Szkt. hatálybalépését megelőző napon, vagyis *2019. december 31-én hatályos* rendelkezése szerinti olyan együttműködési megállapodással érintett tanuló esetében, amely a tanulót családi és utónevének és oktatási azonosító számának megjelölésével konkrétan meghatározza - a 3.8. pont a) alpont szerinti mérték 70 százalékát lehet az adóév olyan munkanapjai közül figyelembe venni, amelyek átlagában a gyakorlattal lefedett időszak eléri a napi hét órát, és az alkalmazandó súlyszorzó mértéke 1,0.

3. Sikerdíjkedvezmény az átmeneti időszakban⁹⁸

A 3.8. pont b) alpontjának alkalmazásában a tárgyhónapra és tárgyhónapot megelőző időszakokra jogszerűen igénybe vett adókedvezménynek minősül az Szkt. 83. § (2) bekezdés a) pontja alapján megkötött és legalább hat hónapos időtartamban fennálló szakképzési munkaszerződésre tekintettel az Szkt. 2021. december 31-én hatályos 107. § (2) bekezdése alapján jogszerűen igénybe vett kedvezmény is.

Példa:

⁹⁶ Szcho tv. 36/D. §.

⁹⁷ A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény.

⁹⁸ Szcho tv. 36/D. § (2) bekezdése szerint.

Egy nyugdíjas egyéni vállalkozó 2021. szeptembertől 2023. júniusig tanulót képezett szakképzési munkaszerződéssel, mely alapján 2021. évben szakképzésihozzájárulás-kedvezményt, 2022. és 2023. évben szociálishozzájárulásiadó-kedvezményt érvényesített. A tanuló sikeres vizsgát tesz 2023. évben

A nyugdíjas egyéni vállalkozónak saját maga után nem kell szociális hozzájárulási adót fizetnie, ugyanakkor a tanuló után a 2021. évben érvényesített szakképzésihozzájárulás-kedvezmény és a 2022-2023. években érvényesített szociálishozzájárulásiadó-kedvezmény 20 százalékát szociális hozzájárulási adókedvezményként visszaigényelheti 2023-ban.

Adó-visszaigénylés

A szakirányú oktatás és a duális képzés adókedvezménye adó-visszaigénylés keretében a Szcho tv. 10-17. §, valamint az Eat. IX. Fejezet 462/C. §-a, 462/D. §-a, 462/E. §-a és a Módtv. 250. §-a figyelembevételével megállapított fizetendő adót meghaladóan is érvényesíthető.

A szociális hozzájárulási adó fizetésére törvény alapján nem köteles személy (például a kisvállalati adóalany) a szakirányú oktatás és a duális képzés adókedvezményét szintén adó-visszaigénylés keretében érvényesítheti.

4. Befizetés, bevallás

A szociális hozzájárulási adót a NAV *Szociális hozzájárulási adó beszédési számlájára, a 10032000-06055912 számlaszámra kell megfizetni.*

Az adófizetésre kötelezett személy⁹⁹

- Adófizetésre kötelezett az a személy, aki az Szja tv. szerint **nem önálló tevékenységből származó jövedelmet juttat**, ide kell érteni a külföldi kifizetőt is. Ha az Szja tv. szerinti nem önálló tevékenységből származó jövedelem **külföldi kifizetőtől származik**, és a Tbj. szerint járulékalapot nem képez, az adófizetésre kötelezett személy a természetes személy.
- Ha az Szja tv. szerint **önálló tevékenységből származó jövedelem kifizetőtől származik**, az adófizetésre kötelezett személy a kifizető, ideértve a külföldi kifizetőt is. Ha az Szja tv. szerinti **önálló tevékenységből származó jövedelem nem kifizetőtől származik**, az adó fizetésére kötelezett személy a természetes személy. Ha a természetes személy külföldi kifizetőtől a Tbj. szerint járulékalapot nem képező jövedelmet szerez, **az adófizetésre kötelezett személy a természetes személy.**
- Ha az Szja tv. szerint **egyéb jövedelemnek minősülő jövedelem kifizetőtől származik**, akkor **az adófizetésre kötelezett a kifizető.** Ha az Szja tv. szerint egyéb jövedelemnek minősülő jövedelem **nem kifizetőtől származik** vagy az adóelőleget a kifizetőnek nem kell megállapítani, **akkor az adófizetésre kötelezett a természetes személy.**

⁹⁹ Szcho tv. 3. §.

A Szocho tv. 1. § (5) bekezdése szerinti jövedelemnél, ilyen például az osztalék, az árfolyamnyereségből származó jövedelem, a vállalkozásból kivont jövedelem, **az adófizetésre kötelezett** személy a jövedelmet szerző **természetes személy**.

Kirendeléskor az adófizetési kötelezettséget a kirendelést elrendelő teljesíti, ideértve a külföldi kifizetőt is. A **kirendelés alapján foglalkoztató személy teljesíti** az adófizetési kötelezettséget, ha a kirendelést elrendelővel **megállapodott arról**, hogy a természetes személy foglalkoztatásához kapcsolódó **munkabért és közterheket ő fizeti**.

Munkaerő-kölcsönzés keretében kölcsönbe adott munkavállalóval fennálló jogviszonyra tekintettel fizetendő adó alanya a kölcsönbe adó. Ha a kölcsönbe adó **külföldi kifizető**, az adófizetésre kötelezett a munkavállalót **kölcsönbe vevő** személy.

Több munkáltatós munkaviszonynál¹⁰⁰ az adókötelezettséget az adózás rendjéről szóló törvény szerint meghatározott munkáltató teljesíti.

A kincstár számfejtési körébe tartozó **költségvetési szervek** képviselőjeként az adó megállapítására, bevallására és megfizetésére **a kincstár kötelezett**.

4.1. A kifizető bevallási, befizetési kötelezettsége

Az adófizetésre kötelezett kifizető¹⁰¹

- a) a munkaviszonyból;
- b) a szövetkezet és természetes személy tag közötti, a tagnak munkavégzési kötelezettséget eredményező vállalkozási és megbízási jogviszonyból,
- c) az a) pont alá nem tartozó, a közkereseti társaság, a betéti társaság, a korlátolt felelősségű társaság, a közös vállalat, az egyesülés, az európai gazdasági egyesülés, a szabadalmi ügyvivői társaság, a szabadalmi ügyvivői iroda és természetes személy tagja között fennálló, a tagnak a jogi személy, az egyéb szervezet tevékenységében való személyes közreműködési kötelezettséget eredményező tagi jogviszonyból (ideértve a nem munkaviszony keretében ellátott vezető tisztségviselői jogviszonyt is);
- d) az ügyvédi iroda, a közjegyzői iroda, a végrehajtói iroda, az egyéni cég és természetes személy tag közötti tagi jogviszonyból;
- e) az egyházi jogi személy és az egyházi szolgálati viszonyban álló egyházi személy közötti jogviszonyból;
- f) állami projektértékelői jogviszonyból;
- g) az Szja tv. szerinti nem önálló tevékenység vagy önálló tevékenység (ide nem értve a közérdekű önkéntes tevékenységről szóló törvény hatálya alá tartozó közérdekű önkéntes tevékenységet, az egyéni vállalkozói tevékenységet, a mezőgazdasági őstermelői

¹⁰⁰ Mt. 195. §.

¹⁰¹ A külföldi kifizetőt terhelő adókötelezettségre vonatkozó tudnivalókat a 4. számú információs füzet tartalmazza.

tevékenységet, a bérbeadói tevékenységet és az európai parlamenti képviselő e tevékenységét) végzésének alapjául szolgáló, az a)-f) pont hatálya alá nem tartozó olyan jogviszonyból, amely alapján a tevékenységet Magyarországon vagy a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló közösségi rendelet hatálya alá tartozó másik tagállam, vagy Magyarország által kötött kétoldalú szociális biztonságról szóló egyezményben részes másik állam területén végzik,

származó jövedelem juttatása esetén **az adót az Art. rendelkezései szerint havonta állapítja meg, és a tárgyhónapot követő hónap 12-éig vallja be és fizeti meg.**

Ha az Szja tv. szerint egyéb jövedelemnek minősülő jövedelem kifizetőtől származik, az adót a kifizető az Art. rendelkezései szerint havonta állapítja meg és a tárgyhónapot követő hónap 12-éig vallja be és fizeti meg, kivéve, ha a jövedelem adóelőlegét a kifizető nem köteles megállapítani.¹⁰²

Ha az adóalany természetes személy foglalkoztatására **kedvezményt vagy támogatást vesz igénybe**, az Art. rendelkezései szerinti **bevallásának adataiból a kedvezmény vagy támogatás jogcíme, alapja és a kedvezmény vagy támogatás összege személyenként megállapítható kell legyen.**

A kifizető a természetes személyt terhelő adót a természetes személytől levonja és a juttatást követő hónap 12-éig megfizeti és bevallja. A természetes személyt terhelő adókötelezettség megállapításánál, megfizetésénél az Art. kerekítési szabályai nem alkalmazhatók.

A természetes személy részére kiállított igazoláson fel kell tüntetni a természetes személyt terhelő szociális hozzájárulási adó alapját és összegét.¹⁰³

A kamatkedvezményből származó jövedelem után fizetendő adót évente, az adóévet követő év január 12-éig kell megfizetni. Ha a kamatkedvezmény év közben megszűnik, az adót a megszűnés napját követő hónap 12-éig kell megfizetni.

Nem kifizető:

- **az önkéntes kölcsönös biztosítópénztár** a tag kilépése, a várakozási idő letelte után a tag részére teljesített adóköteles pénztári kifizetésénél,
- **a számlavezető** a nyugdíj-előtakarékossági számlákról szóló törvényben meghatározott számlatulajdonosnak kifizetett, egyéb jövedelemnél,
- **az önkéntes kölcsönös egészségpénztár**, önszegélyező pénztár, egészség- és önszegélyező pénztár, a jogosulatlanul igénybe vett pénztári szolgáltatásnál, a célzott szolgáltatásként nyújtott kiegészítő önszegélyező szolgáltatásnál,
- **az önkéntes kölcsönös biztosítópénztár** a természetes személy javára jóváírt támogatói adománynál,

¹⁰² Szcho tv. 18. § (2a) bekezdése.

¹⁰³ Az adóigazgatási eljárás részletszabályairól szóló 465/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 23. § (1) bekezdése.

- **a biztosító** az Szja tv. 28. § (2) bekezdése szerinti jövedelemnél.

4.2. A természetes személy bevallási, befizetési kötelezettsége

Az adó fizetésére kötelezett természetes személy az adót, adóelőleget a személyi jövedelemadó, a személyijövedelemadó-előleg megfizetésével egyidejűleg állapítja és fizeti meg. Az adót a NAV közreműködése nélkül elkészített **bevallásban** vagy a NAV adóbevallási tervezetének felhasználásával elkészített **személyijövedelemadó-bevallásban** vallja be.

A tárgyévra a NAV adóbevallási tervezetének felhasználásával készített személyijövedelemadó-bevallásban kell az előlegként megfizetett **adót elszámolni**, az **adóbevallás benyújtásának határidejéig a különbözetet megfizetni**. A **túlfizetesként mutatkozó különbözetről** a bevallás megfelelő rovatában lehet rendelkezni.

A személyijövedelemadó-előleg megfizetésére nem kötelezett természetes személy az adót a személyijövedelemadó-bevallásban, vagy a NAV adóbevallási tervezetének felhasználásával készített személyijövedelemadó-bevallásban az előírt határidőig állapítja meg, vallja be, és a bevallás benyújtásának határidejéig fizeti meg.

Ha a természetes személy az adót a fizetési kötelezettségét meghaladóan fizette meg vagy a fizetendő adónál a kifizető többet vont le, **a túlfizetést** az adóévra a személyi jövedelemadóról benyújtott bevallásában **visszaigényelheti**.

Ha az adóévben fizetendő adó meghaladja a kifizető által levont összeget, a különbözetet a természetes személy az adóévra vonatkozó személyi jövedelemadóról benyújtott bevallásában vallja be, és a bevallás benyújtására előírt határidő lejártáig fizeti meg.

Ha a természetes személy

- vállalkozásból kivont,
- értékpapír-kölcsönzésből származó,
- osztalékból, vállalkozói osztalékalapból,
- árfolyamnyereségből származó

jövedelme miatt adó fizetésére kötelezett, vagy a visszaigénylési jogosultságát gyakorolja, az adóévről **személyijövedelemadó-bevallást kell benyújtania**.

A természetes személynek **nem kell az adót bevallania, ha a kifizető az adót levonta, és az Szja tv. alapján nem kell bevallást benyújtani**.

A külföldi illetőségű előadóművész adókötelezettségét a személyi jövedelemadóval egyidejűleg állapítja meg és vallja be.

Ha az adó tekintetében a természetes személy nem köteles bevallás benyújtására, és igazolja, hogy a Tbj. szerint külföldinek minősül vagy a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló rendelet hatálya alá tartozó másik tagállamban vagy az Európai Unió intézményeiben biztosított, akkor a kifizető által a levont adóról kiállított igazolás benyújtásával az állami adó- és vámhatóságnál adóvisszatérítési kérelmet terjeszthet elő. Az adókülönbözetet az állami adó- és vámhatóság a természetes személy által megjelölt fizetési számlára utalja át.¹⁰⁴

Ha a természetes személy a Szcho tv. 1. § (5) bekezdés a)-d) pontjában foglaltak szerint adó fizetésére kötelezett, vagy a Szcho tv. 29. § (3) bekezdése szerinti visszaigénylési jogosultságát gyakorolja, az adóévről köteles személyi jövedelemadó bevallást benyújtani. Nem kell az adót a természetes személynek bevallania, ha a kifizető az adót levonta, és a természetes személy az Szja tv. alapján az adó alapjaként figyelembe vett jövedelmet nem köteles bevallani.¹⁰⁵

4.3. Nyilvántartás, más jogszabályok alkalmazása

Az adómegállapításra, -bevallásra és -megfizetésre kötelezett **adózónak** olyan **nyilvántartást kell vezetni**, amely alapján az **adó alapja** és **összege**, a figyelembe vett **mentesség** és **kedvezmény** összege, továbbá **az adó megfizetésének napja ellenőrizhető**.

A nyilvántartási kötelezettséget **a számvitelről szóló törvény hatálya alá tartozó kifizető** a számviteli törvény szerinti **nyilvántartással, könyvvezetéssel, más kifizető** az Szja tv. alapján vezetett **külön nyilvántartással** teljesíti.

Az adóval összefüggő adókötelezettségek teljesítésekor az Art. rendelkezéseit a Szcho tv. rendelkezéseit figyelembe véve kell alkalmazni.

Az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulásról, az egyszerűsített foglalkoztatásról, valamint a kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról szóló törvény hatálya alá tartozó adózó **kötelezettségeit** az érintett törvény szerint **teljesíti**.

Az Európai Unió kötelező jogi aktusának vagy a nemzetközi szerződésnek a rendelkezését kell alkalmazni, ha az adóra kiterjedő hatályú **jogi aktus, nemzetközi szerződés a Szcho tv.-től eltérő rendelkezést tartalmaz**. Ez azt jelenti, hogy az adókötelezettség teljesítésekor – a társadalombiztosítási kötelezettségekkel azonosan – nem a kettős adózást kizáró egyezményeket, hanem a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló 883/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletet, illetve az érvényben lévő kétoldalú szociális biztonsági és szociálpolitikai egyezményeket¹⁰⁶ kell érteni.

Nemzeti Adó- és Vámhivatal

¹⁰⁴ Szcho tv. 29. § (3a) bekezdés. Hatályos: 2023.09.01-jétől

¹⁰⁵ Szcho tv. 29. § (4) bekezdés.

¹⁰⁶ Az érvényben lévő kétoldalú szociális biztonsági, illetve szociálpolitikai egyezmények a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő honlapján, a www.neak.gov.hu címen, a lakossági kezdőlapon, és honlapunkon, a www.nav.gov.gu címen érhető el.